

## ئوستانفیدرالی

حەمەسەعید حەسەن

پەرلەمانی کوردستان گەرچی لیستی (کەسک) تێیدا تژی بوو لە فایل(پەش)، لە پاییزی (زەردی) ١٩٩٢ مەو بەس لە عێراقیکی فیدرال دەکات کە تێیدا کوردستان بە شنگار و کەرکووک و خانەقەینیشەووە هەریمیکی فیدرالی دەبێت. ئەو فیدرالییە کورد دەخوازێت، فیدرالییەکی جوگرافیە و هەموو ناوچەکانی باشووری کوردستان دەگرێتەووە، بە چاوپۆشین لەوێ بەعس دیمۆکرافیاوی فلان شار یان فیسار دەفەری کوردستانی گۆپی بێت یان نا. هەریمیک هەیه ناوی کوردستانە و سنوورەکەشی روون و ئاشکرایە، سەرپای ئەو هەریمە دەبێت، یەک هەریمی فیدرالی بێت، ئەمە مشتومەر هەلناکرێت و هەر کوردیک لە بستیکی ئەو هەریمە خۆش بێت، ناپاکە.

دوا شەرمەزاری کە تالەبانی بۆ خۆی تۆمار کرد لە ٢٠٠٢/١١/١٥ دابوو، ئەو کاتە لەگەڵ (پۆل بریەر و داغید ریچمۆند)دا نێمزی لەسەر بەلگەنامەیک کرد کە ئایندە عێراق دەستنیشان دەکات و تێیدا هیچ باسیک لەمەر مافی کورد نییە. \* لەو بەلگەنامەیدا عێراق دەبێتە کۆمەڵیک ئوستانی فیدرالی و قوربانی و خەبانی، لای کەم چل و دوو سالی کورد (١٩٦١ - ٢٠٠٣) فەرامۆش دەکێت.

ئەو بەلگەنامەیی کە تالەبانی بە شانازییەووە پەسەندی کردووە، باس لە داها تووی عێراق دەکات و ناوی کوردی تێدا نییە، ئەمەش لە ناپاکی بترازیت، هیچ لیکدانەوێەکی دیکە هەلناکرێت. تالەبانی سوور دەزانێت، ئەگەر سەبی لە هەریمی کوردستاندا هەلبژاردن بکێت، یەک دەیدۆرێت، کەواتە بۆیە بە ئوستانفیدرالی قایل دەبێت، تا ئوستانی سلێمانی کە تەنیا لەوێ ئەگەری ئەو هەیه، ژۆر بە دەنگ بە یەک بدەن، هەر لە بنەستە خۆیدا بێتێتەووە.

تالەبانی کە فایلیسیکی وەک سەعدی بیرە بە نیازی گلاوکردنی پەرلەمانی کوردستان بکاتە سەرۆکی فراکسیۆنی حیزبەکی، چاوەڕێی ئەو هەشی لێ دەکێت، سەرۆختی سەرۆکاپەتیکردنی ئەنجومەنی حوکمی عێراق، لە بیر بچێتەووە کە کوردە. ئەگەر نا، ئەدی کوو لەو بەلگەنامەیدا کە چارەنووسی عێراق دیاری دەکات و نێمزی ئەوێ لەسەرە، ئەک هەر باسی مافی کورد نەکراو، تەنانهت ناوی کورد، نە بە چاک، نە بە خراپ، نەهاتووە!

2003. 12. 27

\* شیاوی کوتنە هەفتەنامەیی هاوڵاتی (ژ: ١٥٣ ل: ٢) وەک کەنالیکی سەر بە دەزگای زانیاری، لە قازانجی یەک، ئەم دەستکارییانە بەلگەنامەکی کردووە.

(١) ناوی بەلگەنامەکە: (Agreement on political process) رێککەوتننامە سەبارەت بە پرسی سیاسی، هاوڵاتی کردوویە بە: رێککەوتننامەیی نێوان پۆل بریەر و ئەنجومەنی حوکم.

(٢) لە کۆتایی بەلگەنامەکەدا، لە بری ئەنجومەنی حوکم، تەنیا چەلال تالەبانی و لە جیاتی دەسلاتی کاتیی هاوییمانان، پۆل بریەر و داغید ریچمۆند، نێمزیان کردووە، هاوڵاتی ناوی چەلال تالەبانی و داغید ریچمۆندی فەرامۆش کردووە.